

REDACȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an 10 "
Pe 1 lună 2 "

N-rii de Duminică pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un sîr garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 592.

Anul X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 13.

Mégis hunczut...

De Ioan Slavici.

Sanctiunea pragmatică nu e, precum mulți vor fi voind s'o socotească, nici un fel de învoială între Casa de Habsburg și țerile așa numite ereditare ale ei, nici mai ales temelia legăturii dintre aceste țeri, care alcătuiesc o monarchie fiindcă sunt supuse stăpânirii aceleiași Monarch.

Încă la începutul domniei lui, în Aprilie 1713, după încheierea războiului de succesiune la tronul Spaniei, Împăratul Carol VI, a făcut în fața mai marilor adunați la curtea sa enunțiațiunea, că în viitor succesiunea la tron e hotărâtă după primo-genitură, că în lipsă de bărbați vor moșteni femeile și că țerile ereditare nu vor putea să fie despărțite prin moștenire, ci vor trebui să rămâie sub aceași stăpânire.

Enunțiațiunea aceasta nu e nici o dorință, nici un fel de proiect de lege, ci o lege creată din deplinătatea voinței suverane, căreia toți membrii familiei domnitoare, țările ereditare și popoarele acestor țări aveau să se supună fără de discuțiune.

E învederat, că legea aceasta avea să fie adusă la cunoștința tuturor, deci a fost prezentată staturilor din deosebitele țări — nu ca să o primească, ci ca să iee act de ea și să se lege a i se supune și a o susține, deci s'o «înregistreze» ori s'o «înarticuleze» cum se zicea în Ungaria.

Lucru acesta s'a făcut în timpul celor zece ani ce au urmat, și e bine să nu trecem cu vederea, că atât în Croația, cât și în Ardeal publicațiunea s'a făcut mai înainte decât în Ungaria.

Dietei ungare i-s'a prezentat sanctiunea pragmatică abia după încheierea păcii dela Pasarovăț când Carol VI era învingător.

E lucru de sine înțeles, că nobilimea a profitat și astădată de ocaziune, ca să stoarcă concesiuni, și trebuie să ne reamintim, ce fel sunt concesiunile ce s'au făcut.

I s'a făcut promisiunea formală, că se va respecta constituțiunea Ungariei și anume, că nobilii vor fi scutiți de biruri și de angarale, nu vor fi jigniți în privilegiile lor și vor avea singuri dreptul de a ocupa funcțiuni în Ungaria.

Nu dar pentru patria lor, nici pentru poporul maghiar îndeosebi, ci pentru sine înșiși au avut purtare de grije.

Înțelege și cel mai tâmpit om, că legea e numai enunțiațiunea făcută de împăratul Carol VI, nu însă și dorințele exprimate de

nobilimea ungară, și că nu au călcat nici o

lege.

Știm cu toții, cum l'a încurajat și l'a ajutat pe Clain al nostru după încheierea războiului de succesiune și cum a fost nevoită să-l jertfească în timpul războiului de 7 ani.

După încheierea păcii n'a mai convocat însă dieta ungară și a luat din propria ei putere măsurile pentru ocrotirea popoarelor asuprite de nobilime.

Încă mai puțin i-a cruțat pe nemeși Iosif II, și de multe suferințe ar fi scăpat popoarele din țările coroanei ungare, dacă n'ar fi izbucnit revoluțiunea franceză, care l'a înspăimântat pe generosul Monarch și l'a făcut să revoace în ajunul morții sale măsurile de ocrotire.

Leopold II a fost iar nevoit să se plece, dar împăratul Francisc I și-a înființat împărăția și n'a mai ținut până la 1825 seamă de încruntările nobilimei ungare.

Eată de ce se strigă atât de des «Mégis csak hunczut a Német».

Vrei să-i furi cuiva punga din buzunar și nu te lasă: îl faci pe el «Hoțul dracului!»

Tot așa am face și noi, cei ce am suferit pe urma abuzurilor săvârșite de nobilimea ungară, dacă am fi oameni fără de judecată.

Nu acum trebuia, dacă e vorba, disolvată Dieta Ungariei, ci încă atunci, când ea ridică în slava cerului pe ministrii, care călcau legi votate și sancționate în toată regula, care impuneau limba maghiară contra acestor legi, care prigoneau pe cei ce stăruiau, ca legile să fie aplicate cu bună credință și au

silit pe oamenii de ordine să iee calea pribegiei.

E deci lucru firesc, care nu are să pună pe nimeni în uimire, dacă sunt și între noi oameni zăpăciți, care sunt gata să strige alături cu asupritorii nostri seculari «Mégis csak hunczut!»

Avem însă să ne înfățișăm icoana timpurilor trecute și să tragem din ea învățătura, că a trebuit să suferim totdeauna, când vremurile au fost grele și numai monarhi puternici au putut să ne dea ușurare — nu pentru că ne iubiau, — nu! — ci pentru că așa cer interesele mari și statornice ale Monarchiei.

Numai un smintit poate să primească gândul, că ar putea Românii să fie înduplecați a face cauză comună cu cei ce totdeauna au profitat de strimtorările patriei spre a stoarce măduva noastră și nici nu pot să trăiască, de cât prin câștig pe nemuncite.

«Hunczut» e pentru dânsii, cel ce nu-l lasă să aibă asemenea câștig și ori și unde s'ar ivi acesta, Românul nu dușman, ci prieten, le este — fie chiar fără ca să voiască.

Ordinațiune retrasă — adunările îng.

Se știe că pîntr'o ordinațiune (nrul 1405 din 17 Febr.) ministrul Kristóffy oprise ținerea a ori ce adunare. Printr'o altă ordinațiune (nrul 2707 dela 31 Martie) ministrul retrage pe cea dintâiu și astfel d'aci încolo autoritățile vor putea să îngăduie ținerea adunărilor. Li se spune însă că numai după ce s'au convins despre legalitatea programului și dacă se dau cheazăii că rânduială nu va fi turburată să ia la cunoștință înștiințarea ținerii adunărilor. Ceea-ce însemnează că în viitor atârnam dela bunul plac al domnilor fibirae! Destul de rău.

N'au lipsă de patrie. «Az Ország» organul lui Andrássy se plînge grozav contra stării în care se află țara, zicînd, că o politică atât de fără căpătîiu n'u putut s'o facă decât, cari n'au lipsă de patrie.

Ea mărturisește și totuși nu vrea să înțeleagă.

Ministru nou. Lányi dându-și demisia din postul de ministru (care e trecător, pentru a fi numit pe viață președinte la Curie) al dreptății, în locul lui M. Sa a numit pe Gegus Gusztáv, fost prim-procuror în Budapesta. Gegus a depus jurământul eri.

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1889, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață

pentru Austro-Ungaria.
Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerchengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acți- Premii estine
dental capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Sosarea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	55.000.000 "
Averea institutului	31.000.000 "

Episcop ajuns de rîs.

(*) E vorba de episcopul rom. catolic dela Kassa, vestitul Bubics Zsigmond, despre isprăvile căruia foile ungurești dau amănunte încât îți vine să te crucești.

Intâiu foile au arătat cum bătrânul episcop a fost păcălit de Jidani se de casă. Bubics avea adecă slăbiciunea lucrurilor (de aur și argint) frumoase din vechime. Cheltuia sute de mii pentru ca să-și adune astfel de comori.

Cum nu se pricepea însă la asemenea lucruri, Ovreii îi vindeau pentru bani mulți tot felul de vechituri fără preț. Asta însă n'ar fi nimic, căci în cele din urmă n'a păgubit pe nimeni ci și-a prăpădit banii proprii. Mai păcătos lucru este însă că ajungând episcopul Bubics curator peste comorile așa zise Eszterházy, cari prețuiau milioane de floreni, *parte din aceste comori* (cari la expoziția din 1884 au fost admirate de lumea întreagă cunosătoare în astfel de lucruri) *nu mai sunt*. Dintre acestea o văză care prețuia 40000, episcopul a vândut-o evreului seu de casă László (care acum e în temniță) pentru suma de 10.000.... Tot așa se va fi petrecut și cu celelalte cari lipsesc.

E de însemnat că marele negustor Löwenstein din Frankfurt făgăduise la 1884 nu mai puțin de cât *un milion* pentru 10 din potirele (păhare de cuminecătură) aflate între comorile Eszterházy... Nimeni nu știe — ori știe numai László (care în câțiva ani s'a îmbogățit) — unde sunt azi frumusețile de preț. Când îi trebuiau bani — și cheltuia mult bătrânul — Bubics vindea scumpeturi de prin bisericile bogate ajunse în stăpânirea lui...

S'a descoperit apoi că Bubics primea sute de mii dela Churi, o episcopie bogată în Flavia, care are bani de împărțit pentru facerea slujbelor (intenții), bani ce Bubics da celor de cari se slujea și-l laudau: adică preoților slugi supuse lui, foile catolice cari îl ridicau în slava cerului... Cei mai mulți bani îi ținea însă pentru sine, se înțelege: fără a mai obosi să țină slujbă, întru sufletul răposaiților cari au lăsat banii.

Toate astea, treacă meargă însă.

Mai păcătos s'a dovedit episcopul în ce privește mijloacele folosite întru a ajunge la mări: membru la Academie și la alte așezăminte culturale ungurești.

Om de carte și de scris n'a fost bătrânul în viața sa. Cu bani buni a plătit însă pe alții cari au scris în locul lui pastorale și alte lucruri frumoase, așa că numele său ajunsese slăvit între toți episcopii catolici.

Era laudat îndeosebit pentru *patriotismul și naționalismul* său. Nici un episcop catolic nu s'a arătat mai șovinist de cât el. In biserici poruncise a se predica numai ungurește, deși credincioșii săi sunt slovaci și nemți și vai era de preotul și învățătorul despre care foile scriau că nu slujesc cu destulă credință — șovinismul. Bubics îi pedepsea aspru, numai ca să fie laudat în foile ungurești din țara întreagă.

Pentru acest sfârșit a cheltuit sumedenie

de bani. A dat tuturor celor cari îl mințeau că o să-l ajute ca să ajungă mitropolit. Unii au și lucrat în acest înțeles. Cei mai mulți își băteau însă joc de el, pun-gășindu-l într'un mod nemilos.

Toate păcatele ies acum la iveală.

Cei cari odată îl laudau, pot să se rușineze că astfel de om becisnic ajunsese, prin înșelătorie, să fie unul dintre episcopii cei mai cu vază, episcop care nu odată s'a rostit aspru împotriva naționalităților.

Dumnezeu nu bate însă cu băta! In curând «marele patriot» va trebui să fie înfundat într'o mănăstire!...

UN CORB ALB.

Szemere Miklós, magnatul maghiar despre a cărui scrisoare deschisă către alegătorii am vorbit mai zilele trecute, iar a scris o cârtică intitulată: «Logica faptelor».

Între alte multe, el spune Uugurilor și următorul adevăr pe care fruntașii unguri nu prea îndrăznesc să-l mărturisească:

«Peste tot, în vremurile d'acum nu se mai poate în Europa maghiariză, germaniză ori rusifică.

«Priviți, sunt destule pilde strălucite în Boemia, Moravia, Dalmația și Austria. Împăratul Germaniei n'a reușit să germanizeze Posenul, după cum n'a putut nici Țarul să rusifice Finlanda și Polonia. In Posen împăratul Wilhelm a făcut încercare luxoasă, pe Fliendländer l'a făcut baron, pentru că a cheltuit milioane în scop de a germaniza. Și cu toate acestea germanizarea merge ca racul, îndărăt. A trecut adică vremea, când să se mai poată de-naționaliza. Se poate cârmui în spirit unguresc, dar *cu blândețe*, ceea ce ar fi plăcut și Românului și Slovacului, căci s'ar simți fericit.

«Azi toată lumea cinstește legea (biserica) și limba, *numai intoleranții și barbarii nu*. Iar **cu sâla nu se ajunge la țintă**, ci asta ar fi ca și când cineva cu sâla vreă să facă dragoste ori să se căsătorească, — poftescă numai, eu nu-l pizmuesc. *E o încercare nebună*».

Șoviniștii, cari vor să facă din toată suflarea — Unguri, — să citească scrisesele lui Szemere și să ia aminte!

Scrisoare deschisă

dului prim-ministru al Ungariei, br. Fejérváry.

Domnule ministru!

Cu știrea și autorizația Escelenței Voastre, în timpul din urmă o ne mai auzită ocară i-s'a adresat poporului băștinaș al Transilvaniei și întregului neam românesc.

Intr'un articol din «Magyar Nemzet», ziarul semioficios al guvernului Țării Ungurești, se pângărește memoria marelui Avram Iancu, iar câteva zile mai târziu aflăm, că un ordin ministerial interzice brusc tuturor Românilor, supuși Coroanei Sf. Ștefan, participarea la Expoziția generală, ce o vor aranja în București conaționalii lor.

Domnule ministru! Noi de mult suntem obicinuiți să citim în presa maghiară articole de felul celui din «Magyar Nemzet», în care se calcă în picioare cinstea și demnitatea noastră națională. Inzultele acestea însă veneau până acum dela particulari, dela oameni, ce poate nu știau ce fac, dela oameni fără suflet și fără judecată. De aceea noi adeseori nici n'am ținut de cuviință a răspunde unor astfel de provocări pătimeșe. Dar azi, când Avram Iancu, mândria și gloria noastră cea mai curată, în însuși organul guvernului e numit bandit ordinar și căpitan de hoți, nu ne mai putem ascunde indignarea.

Noi știm, că guvernul Ungariei e pus în fruntea acestei țări, nu numai pentru o parte a locuitorilor, ci e chemat a apăra și promovă interesele tuturor; e dator deci a respecta trecutul, limba, credințele, drepturile fiecărui popor din această nefericită patrie. Și în Ungaria trebuie să știe toată lumea, cu atât mai mult trebuie să o știe asta dl ministru, că Avram Iancu e figura cea mai luminoasă, mai măreață și mai iubită în istoria poporului nostru de aici, ce numără trei milioane de suflete. Trebuie să știe ori și cine, că batjocorind pe Avram Iancu, pe poporul român îl batjocurește. Trebuie să știe fiecare om cu carte în această patrie, cu atât mai vartos dl ministru, că la anul 1848, Avram Iancu a fost căpitanul suprem al oștii de glotași români, cari au prins armele împotriva rebelilor maghiari, și în aceeași calitate a rămas până la capăt credincios Dinastiei și neamului său nedreptățit. Cum să poate presupue, că Coroana ar fi primit sprijinul unei bande de hoți?

Și cum se poate să fie distins banditul ordinar de însuși M. Sa Împăratul Rege?

Știm bine, că astfel de incriminații nedemne și rușinoase sunt o bună armă de corteșire, un mijloc de a-ți câștiga popularitate într'o țară, unde totu-i posibil, unde batjocurirea și persecutarea națiunilor nemaghiare sunt o dovadă de patriotism și de cultură. Dar ne întrebăm cu mirare, cum poate uză un guvern de astfel de mijloace! Nu crede Escelența Voastră, că din sămânța asta neagră aruncată pe pământul țării noastre, numai ură poate răsări și zizanie între diferitele neamuri?

De-o adâncă și legitimă indignare ne-a umplut și știrea, că printr'un simplu ordin ministerial s'a interzis «Asociațiunei» din Sibiu și tuturor Românilor din Ungaria și Transilvania, participarea la Expoziția din București, ce să va deschide în vara anului acestuia.

Această Expoziție, ca toate Expozițiile, are o însemnătate culturală, de un caracter mai larg. La vară să implinesc 1800 de ani, de când să cunosc urmele Românilor pe aceste locuri. Frații nostri din Regat au ținut să sărbătorească cuviincios această rară ocazie. Ei vor aranja o Expoziție, care să dea, pentru ori și cine să interesează, o iconă clară progresului și a puterii de viață a neamului nostru atât de risipit și nenorocos. Români de pretutindeni au fost chemați să-și dea concursul, pentru că așa să putea înfățișa mai deplină și mai limpede viața românească. Să vor și duce Români din

HARTMANN JÁNOS

ARAD

Strada Rákóczi Nr. 15.

Atelier de mase de biliard, cheiuri, plumbi și alte lucruri pentru cafenele

Studiile de specialitate mi le-am câștigat în cea mai mare și bună fabrică din Paris. Mese de biliard le blanșez în ori ce blanșă fără nici o lipire, pe cari apoi plumbii nu sar. La invitare merg ori și unde și în provincie, ducând pănură de a mea. Pentru lucrurile cumpărate din atelierul meu mai ales pentru cheiuri, iau re spundere un an de zile.

Pe lângă prețuri moderate vând și cumpăr plumbi folosite.

Pentru serviciu prompt și bun iau garanță.

Cheiuri făcute după modelul francez în ori ce mărime dela cor. 2—100. Mase de biliard vechi le transform în noue și le schimb.

toate ținuturile supuse: din Bucovina, din Bazarabia întunecului, din Macedonia și din Transilvania și Ungaria, numai România și Ungaria să nu să vor putea duce, — cu bunăvoință guvernului prezidat de Escelentul Voastră.

Voiam să arătăm și noi că întem un element de cultură și că în ciuda tuturor opreliștilor am făcut și noi progrese, cari ne sunt atât mai prețioase. — Nu ne-ați lăsat.

Credeți că prin asta s-a săvârșit o faptă patriotică și omenească? Credeți că fără »Asociațiune« expoziția din București nu să va ținea? Societatea noastră culturală nu se va duce, dar ne vom duce noi, unul câte unul — tot ca Români — și vom arăta cu degetul spre pavilionul ridicat pe seama noastră și rămas gol. Și va fi o rușine a tuturor timpurilor că în Ungaria, la anul 1906, cetățeni liberi au fost opriți de a-și da și ei concursul la manifestația culturală a fraților lor.

Domnule ministru! Acest ordin ministerial, precum și ponegrirea memoriei sfinte a lui Avram Iancu, s'au făcut cu știrea și autorizația Escelentei Voastre. — Nu eră destul, că anul trecut, președintete partidului nostru național — un bătrân de 70 ani — a fost bătut cu ciomege ziua în amiază mare, în prezența gendarmilor, iar făptuitorii au rămas până în ziua de azi nepepșiți. Nu era destul că astă iarnă a-și născocit o revoluție valahă, și pe urmă a-ți trimis miliția pe capul bieților noștri țărani, ce poate n'aveau ei singuri cu ce să se hrănească. Nu era destul, că a-ți umplut închisorile cu fruntașii noștri osândiți pentru așa numita agitație. Nu vă era destul cu încercările zilnice de a ne amuși și stârpi — ce avem noi mai scump — limba Veniți acum să ne întunecați, batjocorindu-l, pe cel mai bun și mai nobil Român ce l'am avut vreodată în Transilvania; veniți să ne închideți toate cărările ce duc spre lumină și cultură!...

Cu astfel de condiții rușinoase nu se va ajunge niciodată o pace și o înțelegere cinstită, așa cum le dorește în țara asta fiecare om cu judecată sănătoasă și cu iubire de neam și de moșie. Din contră, ele sunt menite să provoace indignarea multimii, indignare care ușor să poate preface în ură oarbă și pățimașă.

Numai tiranii vechimei mai căutau să-și asigure domnia sămănând vrajbă între popoare. Și cei altceva decât tiranie, când un guvern chemat să fie paznicul binelui în țară, părintele iubitor al tuturor cetățenilor, el nesocotește, în primul rând, drepturile lor cele mai elementare, și batjocorește tot ce au mai drag și mai sfânt.

De piatră ar trebui să ne fie inimile, ca să rămânem reci, să nu ne unim și să nu ne ridicăm glasul de durere în fața atâtor nelegiuiri și injurii năpustite, fără dreptate asupra neamului nostru!

Tinerimea universitară română din Viena, protestează cu toată tăria și cu toată curățenia sufletului tinăr în contra inzulțelor aruncate, de guvernul Excelenței Voastre, poporului românesc din Transilvania și Ungaria!

Viena, 4 Aprilie 1906.

În numele studențimii române din Viena:

M. Popovici.

Caius Popp.

Spre pace.

— Criza. —

Budapesta, 5 Aprilie.

Ziua de ieri a adus o surpriză mare. Acuma când nu ne așteptam la o schimbare a cursului crizei, deodată mersul ei este întrerupt fără de veste printr-o nouă încercare de împăcare acuma în oara a doua sprezecea. Iată pe scurt întâmplările: Ziarul »Zeit« din Viena a adus ieri știrea că M. Sa împăratul a primit scrisoarea deschisă a lui Bánffy adresată către guvern. Amintisem că în această scrisoare șovinistul baron Bánffy să îndrepta către ministrul președinte Fejérváry rugându-l stăruitor să nu sfătuiască pe M. Sa la călcarea legii căci aceasta ar fi în paguba di-

nastiei. Cei doi M. Sa această scrisoare, a fost adânc impresionat de ea și în ziua din urmă a chemat pe ministrul președinte Fejérváry la Viena pentru a-l primi în audiență. Se știe că Fejérváry a fost împreună cu ministrul de interne Kristóffy la Viena alaltăeri în audiență. Se credea că în această audiență se va statornici manifestul către toate popoarele din țară arătându-se pricina pentru care alegerile nu să vor ține.

Acum însă se află, că Fejérváry a primit însărcinarea de-a mai intra încă-odată în negocieri cu căpetenia coaliției, cu Kossuth Ferencz. Fejérváry s'a înapoiat încă în aceeași zi seara la Budapesta, iar a doua zi a avut o convorbire cu Kossuth în locuința lui Barabás Béla, alt fruntaș kossuthist.

Despre cuprinsul convorbirii nu să află până acuma nimic hotărât. Amintim însă, că zărele ungurești toate sunt foarte neîncredătoare în izbucnirea acestei încercări. Toate scriu cu rezervă și își arată teama că nici această încercare nu-i decât o nouă dovadă, cu care guvernul și coroana voiesc să-și îndreptățească măsurile lor în contra coaliției.

Barabás despre încercarea cea nouă. Barabás Béla, fostul deputat al Aradului, povestește următoarele:

Manifestul regelui nu va apărea în zilele acestea. Mai sunt cinci zile până la 11 Aprilie, când ar trebui să orânduiască alegerile. Până atunci să va încercă încă odată o împăcare, cu coaliția. Ministrul președinte Fejérváry a spus mai de multe ori că ieste obosit și dorește să scape de povara cărmuirii.

Zilele trecute un prieten care face parte din partidul guvernului, ni-a împărtășit că are o idee pe baza căreia crede că pacea s'ar putea face. Câteva zile mai în urmă mi-a spus că guvernul nu voeste să primească aceasta soluțiune. Dar tot el m'a vestit pe urmă că Fejérváry are de gând să între în negocieri cu Kossuth. L'am vestit pe Kossuth. I-am spus între altele că Kristóffy scrie un articol în »Zeit« asupra reformei electorale în care răspundea contelui Apponyi. În luna lui Ianuarie Apponyi rostise o vorbire la Baia-mare. În acest discurs el spunea că coaliția ar primi căma țării și ar face sufragiul universal dacă M. Sa s-ar supune majorității parlamentului. Contele Andrassy și Apponyi erau de față când i-le-am povestit acestea lui Kossuth. Ei suneau că dacă idea să poate realiza atunci negocierile trebuiesc începute ca guvernul. Am vestit deci pe Fejérváry și pe Kristóffy despre acestea și ei au plecat imediat la Viena spre a primi încuviințarea împăratului la tratative. M. Sa le-a dat această încuviințare. Cu trenul din aceeași zi ei s'au înapoiat la Budapesta și ieri au început tratativele în locuința mea. Aici s-au întâlnit Kossuth și cu Fejérváry.

Nouile alegeri.

Budapesta, 6 Aprilie. Kossuth și Andrassy, în urma înțelegerii de alaltăeri cu Fejérváry, au fost chemați la audiență. Ei au plecat aseară și vor fi primiți azi de M. Sa.

Dacă ei vor primi condițiile puse de M. Sa, se va forma un nou minister cu chemarea ca pe chestia sufragiului universal să se facă nouile alegeri. Noua Dietă ar votă budgetul, recruții și legea privitoare la sufragiul universal, și apoi ar fi dizolvată iară.

Nouile alegeri ar începe la 29 Aprilie.

Viena, 6 Aprilie. M. Sa va primi azi în audiență deodată, pe baronul Fejérváry, contele Andrassy și pe Kossuth.

Se crede că fruntașii unguri vor primi condițiile puse de M. Sa și astfel se va face pace și prin urmare noui alegeri.

Se și vorbește că noul minister se va forma sub prezidenția unuia dintre urmă-

torii: Csáky Albin, Széll Kálmán, Andrassy, Gyula ori Wekerle Sándor.

Se va forma un cabinet de tranziție (trecător), care va conduce alegerile. După aceea noua Dietă se va apuca îndată să discute și să voteze budgetul, recruții și apoi sufragiul universal.

În cercurile dela Curte se zice între altele, că M. Sa dorește ca ministrii Kristóffy și Vörös să facă parte și din noul minister.

Budapesta, 6 Aprilie. Toate zărele scriu articole și arată dorința de a se face pace și noui alegeri. **Despre comandă ungurească în armata M. Sa nu mai vorbește nimeni.** S'au convins toți că zădarnic ar mai cere așa ceva M. Sa și așa nu s'ar învoi.

Va să zică fruntașii coaliției se închină poruncii dela Chlopy, trag cu buretele peste rușinea ce au pățit la 23 Septembrie, și domnii magnați și șovinistii vor primi de silă și nevoie sufragiul universal și vor votă tot ce M. Sa le ceruse nainte de 19 Februarie.

Le-a fost destul două luni pentruca să se moaie.

Telegrame.

25 zile sub pământ. *Lens, 5 Aprilie.* Lucrătorii, cari cercetează printre ruinele dela Courieres au mai dat de un tovarăș de al lor viu (iar nu 6 cum mersesă întâia oară veste). El se numește Pierre August Berton. E de 32 ani, însurat, fără copii. El a fost adus la suprafață cu multă grije și acum e în spital. Zice, că dintr'un grup de 25 lucrători, cari au căutat să scape împreună, a rămas singur în viață. Vremea i-a trecut așa fel, în cât credeă că e numai de opt zile în mine. De frig s'a apărut cu hainele luate de pe tovarășii săi morți, iar ca hrană, ce a găsit prin străștile celor morți, ba în urmă a voit să mănecă și carne de cal mort, dar n'a putut.

Când l'a văzut în spital, nevasta sa nu știă să vorbească nimic de bucurie.

El povestește, că văzând cum nu mai vine nimeni să-l scoată, voise să-și taie mâna cu o secure, ce găsisse, ca astfel să moară mai iute, să nu mai sufere atâta.

Două procese.

În numărul de Joi al »Tribunei« am arătat, că procurorul din Oradea-mare ne-a făcut o nouă cinste: a pornit proces împotriva prietenului nostru V. Goldiș pentru articolul »Nădejde« scris în numărul de Crăciun al foii noastre.

Puțin după ce ni-s'a făcut cunoscut acest lucru, am fost chemați la judecătorie și ni-s'a adus la cunoștință, că procurorul din Oradea-mare a mai pornit proces împotriva »Tribunei« și pentru o scrisoare din Budapesta („Efectul manifestului naționalităților“) cu data de 22 Martie și publicată în numărul 50 (dela 12/25 Martie) al foii noastre.

Se vede, că procurorul din Oradea vrea s'ajungă ministru: caută să se arate păzitor credincios al neamului unguresc, ca astfel să câștige vrednicii... Ori că nu-i place nici d-sale nici stăpânirii lupta românească pe care o poartă »Tribuna«.

CANCELRIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozaef főherczeg-ut. Nr. 1.

(Langă banca »Victoria«.)

Pregetește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifica și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

Entusiasta și înălțătoarea întrunire s'a sfârșit la ora 11 și miile de oameni, — cu adevărat miile de oameni, — cari au eșit dela Dacia, ca un forțat timp de o jumătate de oră, au mers până în piața teatrului, cântând «Deșteaptă-te române».

În piața teatrului s'a încins o horă mare.

Astfel tinerimea a dovedit încă odată, că mișcarea ei românească era pornită din cele mai înălțătoare sentimente, și nu avea în vedere decât cauza sfântă a limbii și literaturii române.

Atragem stăruitor luarea aminte a tuturor cărturarilor români asupra articolului ce publicăm pentru alegători. Să-l citească și să urmeze povețele date. Ni se dă prilejul ca fiecare în parte și toți împreună să ne căutăm și apărăm cel mai însemnat drept cetățenesc: dreptul de alegere!

NOUTĂȚI.

ARAD, 6 Aprilie 1906.

— **Din cauza sfintei sărbători «Bunavestire», numărul proximal ziarului nostru va apărea luni la orele obicinuite.**

— **Octavian Goga premiat.** Academia română a acordat anul acesta premiul Năsturel de 4000 lei dlui Octavian Goga secretarul II al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» pentru volumul său de poezii apărut anul trecut în editura «Luceafărului» din Budapesta. Felicităm din inimă pe dl Goga pentru meritata distincțiune. («G. T».)

— **Rezerviștii de întregire honvezi,** printr'o poruncă a M. Sale, sunt chemați să facă slujbă regulată în armata honvezească și anume pe ziua de 9 Maiu.

Iată un nou punct al politicii kossuthiste. Dacă prin frământările lor kossuthiștii nu împedecau adică asentările, bieții rezerviști nu ajungeau să fie chemați sub arme tocmai când au mai mult de lucru acasă.

— **Alegerile comunale în Galsa.** Când se făcuseră alegerile comunale în iarna trecută, în Galsa, a fost ales de jude comunal Simion Dârlea. Alegerea lui a fost protestată îi în urmă nimicită. S'a orânduit nouă alegere și de astă dată a fost ales cu unanimitate Tamaș Costa.

— **D. Popovici-Beyreuth, marele nostru artist,** este obiectul unor măgulitoare atenții din partea cunoscătorilor de muzică. Toți

laudă adică cea mai nouă prestațiune a sa ca director al conservatorului: concertul pe care l-a aranjat cu elevii conservatorului.

Iată între altele ce scrie dl N. Iorga în «Sămănătorul»:

D. Popoviciu (Bayreuth) directorul Conservatorului, a dovedit prin concertul instrumental dat în sara de 10 Martie de școlarii săi la Ateneu, concert executat cu o minunată disciplină și cu fină pregătire, ce poate, în cele mai neprielnice împrejurări, iubirea de chemarea sa și voința neînfricoșată și necruțătoare a unui singur om. Se poate spune cum că este o orchestră a Conservatorului din București.

— **Faptă creștinească.** Credinciosul din G. Rohani Teodor Crăciun a Vasalichii, cu soția sa Măria au cumpărat pe sama sfintei biserici un frumos rând de haine bisericesti (odăjdii) cu prețul de 140 coroane. Este cu atât mai mare această dăruire, cu cât tot el a fost cumpărat și alte odăjdii, ce acum sunt învechite. A mai cumpărat în anii trecuți un candelabru, un liturgier și un epitrachir. A ridicat și îngrijește și azi crucea restignirii Domnului.

Precum au dăruit ei aceste din avutul lor — așa și Dumnezeu sfântul să le dăruiască lor: iertare de păcate, putere și tărie și să le ajute ca și viața ce o vor mai petrece să le fie izvor de fapte bune, pentru preamărirea lui Dumnezeu, pentru fericirea lor și spre ezeplu altora.

— **Generalul Oyama despre rezel.** Un colaborator al ziarului «Daily Telegraph» a fost la generalul japonez Oyama, care dela reînțoarcerea sa din Mandjuria se bucură de deplină sănătate. Cât a vorbit cu colaboratorul, Oyama a fost foarte serios și modest, despre meritele sale n'a vorbit nimic. Ziaristul l-a întrebat:

— Care sunt învățăturile din rezelul ruso-japonez?

La această întrebare Oyama a răspuns serios, pe înțeles și în mod sărbătorec următoarele:

— Acest rezel a fost cel mai dureros din timpul de acum. Omenimea n'ar trebui să facă rezel numai între împrejurări foarte grele, când de altfel nu se poate încunjura rezelul.

Oyama adică a vorbit contra rezelului.

— **Falliéres acasă.** Despre prezidentul republicii franceze, despre Falliéres, o foaie franceză publică unele lucruri familiare. Foaia respectivă voiește să arete, că Falliéres deși a ajuns să fie stăpân preste o întreagă țară, ori și cum și-a câștigat el învățătura mare, el a rămas pe lângă creșterea primită dela părinții săi de țărani, a rămas om simplu, dar de caracter. El păstrează obiceiurile aduse cu sine de acasă.

Se scoală foarte de dimineață, și îndată ia dejunul, ce e de tot simplu; o cafea sau un ceai și o bucată de pâine. Falliéres, ca multe femei elegante, nu dorește să fie gras, de aceea după săvârșirea afacerilor lui mai grabnice se duce la plimbare. După reînțoarcere cetește puțin apoi dejunează de nou în societatea familiei sale. Prânzul de asemenea e foarte simplu.

Nu-i doritor de pompă, de mărire, dar toate lucrurile lui sunt bine chipzuite. Cea mai mare parte a zilei o petrece cu afacerile țării, seara la orele opt deja e în pat.

— **Cinstea de ostaș.** Un rege din Northumberland numit Anlaff fiind lipsit de regatul său de către Athelstau, regele Saxonilor apuseni (West Saxonilor) își adună restul său de armată și merse să atace pe învingător. Cele două armate se întâlniră, și se preparau de luptă; Anlaff voind să știe cât de număroasă era armata și care era dizpoziția lagărului inamicului său, se prefăcu muzicant cu harpe și intră în lagărul inamic. Cântând în fața fiecărui cort, el ajunsese la pavilionul lui Athelstau. Regele, încântat de muzica frumoasă pe care o ascultase, dăruie muzicantului o însemnată sumă de bani.

Anlaff disprețuind banii inamicului său îi îngropă în pământ înainte de a părăsi lagărul.

Aceasta deșteptă bănuiala unui soldat, care îl spionă și care apropiindu-se mai mult de el îl recunosc.

Pe dată ce-l văzu pe Anlaff depărtându-se, soldatul se prezentă la Athelstau și îi zise: «Sire, muzicantul, nu era altul de cât Anlaff, inamicul M. voastre!»

Trădătorule! de ce nu mi-ai spus acest lucru, când era în puterea mea? întrebă regele.

— «Tocmai că nu sunt trădător» răspunse soldatul; eu am servit în armata sa și am jurat să nu-l trădez nici odată; dacă a-și fi făcut-o, a-și fi fost în stare să tradez și pe M. Voastră; te sfătuesc numai, să-ți schimbi aranjamentul lagărului de luptă mai înainte de a se începe bătălia». Athelstan urmă sfatul soldatului și-și schimbă cuartierul și prin asta își scapă viața. În aceeași noapte trupele lui Anlaff năvăliră în lagărul inamic și uciseră pe toți câți fură găsiți în locul părăsit de Athelstan. B.

— **Emigrările.** Din țara noastră pe zi ce merge tot mai muși se pregătesc de drum și se duc în America, ca acolo să-și poată câștiga cu brațele lor tari, cele de lipsă pentru traiul vieții. Aici în țara noastră fericită domni dela putere n'au lipsă de brațe tari, de muncitori harnici.

În săptămâna trecută au sosit în America o mie cinci sute doisprezece emigranți din țara noastră. Intre aceștia sunt 840 Unguri, 2087 Slovaci, 584 Sârbi, 736 Croați și 288 Români.

Verde foaie, izmă creață.

Foaie verde, izmă creață
Nevasta care-i iubeață,
Se scoală de dimineață
Cu vr'o două boabe 'n poală
Și-apoi strigă 'n gura mare:
Găli, găli găsculiță
Vin la neica măi badiță.

Foaie verde și o sipică
Und'te duci Dumitrică?
Peste Prut la ibovnică.
— Prutu-i lat și luntrea-i mică.
Și te 'neci măi Dumitrică.
— Nu mi-i frică de 'necat
Că știe murgul la 'notat,
Inoată ca pe uscat.
Pun'te murgule pe chept
Și mă scoate la bechet
Unde-s fete berechet.
Verde, verde trei nuele
Hora-i tot de tinerele.
Făcui și eu ochii roată
Și mi-am și ales o fată.

Verde foaie și-un lipan
Frumos cântă un cuculan
Din fluer și din caval
Și-l ascultă un căpitan
Ficioraș de Moldovean
Numai de șasesprezece ani.
Are o drăguță 'n deal.
Una 'n deal și una 'n vale;
A din vale ca o floare,
A din deal ca un păhar

Și să poartă cu tulpan,
Cu tulpan vișiniu
Omoară voinic de viu.
Și să poartă c'o rochiță
C'o rochiță chicățică
Largă'n poale strîmtă 'n șale
După gustul Dumitale.

Foaie verde trei măslina
Hai măi frați să trăim bine,
Că nu știi moartea când vine
Și voiu lăsa lumea vouă,
Și m'oiu duce 'n casă nouă,
Casă nouă de vecie
Cum imi trebuește mie,
Făr' de uși făr' de ferești
Numai cu negri pereți.

Foaie verde și-o opincă
Mă dusei colo pe luncă.
Toate plugurile-mi umblă,
Numai plugulețul meu
Li bătut de Dumnezeu
Să fie pe gândul meu;
Să trag brazda dracului
Prin mijlocul satului
La ușa bogatului.
Bată-l vina de bogat
Toată iarna l'am rugat
Să-mi dea două-trei parale
Să-mi cumpăr mălai și sare
Să-mi scot copii din foame.
Vara verde și 'nverzită,
Iarna putred la pământ.
Pe cât codrul frunza 'și ține

Toți băeții trag acasă
La copii și la nevastă.

Verde foaie salbă moale
Neculai gura matale,
N'am vre-o două, trei parale.
Să trimet la Tinca 'n vale,
Că și Tinca-i bucuroasă
Să-și aibă de-amant în casă.
— Și mă cere mamă cere
— Cine dracu te mai cere?
— Și mă cere-un plugăraș.
Nu vreau mamă plugăraș;
Hrana plugărașului
E 'n vârful oticului
Toată ziua hăis și cea,
Sara n'are ce mănacă.

— Și mă cere maică cere
— Cine focul te mai cere?
— Și mă cere-un cojocar
Nu vreau mamă cojocar;
Hrana cojocarului
Este 'n vârful acului;
Ace 'mpunge
Ace frânge
Mămăliga nu-i ajunge.

Foicica bozului
Pe malul Siretului;
Foicică, foaie, foaie
Inimioara mi-se 'ndoaie.
Paște murgul și nu face
De parale nu-s ce-oiu face
Un fir paște, altul crește
Și nechezul îi sporește.

Entusiasta și înălțătoarea întrunire s'a sfârșit la ora 11 și miile de oameni, — cu adevărat miile de oameni, — cari au eșit dela Dacia, ca un torent timp de o jumătate de oră, au mers până în piața teatrului, cântând «Deșteaptă-te române».

În piața teatrului s'a încins o horă mare.

Astfel tinerimea a dovedit încă odată, că mișcarea ei românească era pornită din cele mai înălțătoare sentimente, și nu avea în vedere decât cauza sfântă a limbei și literaturii române.

Atragem stăruitor luarea aminte a tuturor cărturarilor români asupra articolului ce publicăm pentru alegători. Să-l citească și să urmeze povețele date. Ni se dă prilejul ca fiecare în parte și toți împreună să ne căutăm și apărăm cel mai însemnat drept cetățenesc: dreptul de alegere!

NOUȚĂȚI.

ARAD, 6 Aprilie 1906.

— **Din cauza sfintei sărbători «Bunavestire», numărul proximal ziarului nostru va apărea Luni la orele obicinuite.**

— **Octavian Goga premiat.** Academia română a acordat anul acesta premiul Năsturel de 4000 lei dlui Octavian Goga secretarului II al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» pentru volumul său de poezii apărut anul trecut în editura «Lucafașului» din Budapesta. Felicităm din inimă pe dl Goga pentru meritata distincțiune. («G. T».)

— **Rezerviștii de întregire honvezi, printr'o poruncă a M. Sale, sunt chemați să facă slujbă regulată în armata honvezească și anume pe ziua de 9 Maiu.**

Iată un nou punct al politicii kossuthiste. Dacă prin frământările lor kossuthiștii nu împedecau adică asentările, bieții rezerviști nu ajungeau să fie chemați sub arme tocmai când au mai mult de lucru acasă.

— **Alegerile comunale în Gașa.** Când se făcuseră alegerile comunale în iarna trecută, în Gașa, a fost ales de jude comunal Simion Dârlea. Alegerea lui a fost protestată în urmă nimicită. S'a orânduit nouă alegere și de astă dată a fost ales cu unanimitate Tamaș Costa.

— **D. Popovici-Beyreuth, marele nostru artist, este obiectul unor măgulitoare atenții din partea cunoscătorilor de muzică. Toți**

laudă adică cea mai nouă prestațiune a sa ca director al conservatorului: concertul pe care l-a aranjat cu elevii conservatorului.

Iată între altele ce scrie dl N. Iorga în «Sămănătorul»:

D. Popoviciu (Bayreuth) directorul Conservatorului, a dovedit prin concertul instrumental dat în sara de 10 Martie de școlarii săi la Ateneu, concert executat cu o minunată disciplină și cu fină pregătire, ce poate, în cele mai neprielnice împrejurări, iubirea de chemarea sa și voința neînfricoșată și necruțătoare a unui singur om. Se poate spune cum că este o orchestră a Conservatorului din București.

— **Faptă creștinească.** Credinciosul din G. Rohani Teodor Crăciun a Vasalichii, cu soția sa Maria au cumpărat pe sama sfintei biserici un frumos rând de haine bisericesti (odăjdii) cu prețul de 140 coroane. Este cu atât mai mare aceasta dăruire, cu cât tot el a fost cumpărat și alte odăjdii, ce acum sunt învechite. A mai cumpărat în anii trecuți un candelabru, un liturgier și un epitrachir. A ridicat și îngrijește și azi crucea restignirii Domnului.

Precum au dăruit ei aceste din avuțul lor — așa și Dumnezeu sfântul să le dăruiască lor: iertare de păcate, putere și tărie și să le ajute ca și viața ce o vor mai petrece să le fie izvor de fapte bune, pentru preamărirea lui Dumnezeu, pentru fericirea lor și spre ezeplu altora.

— **Generalul Oyama despre rezel.** Un colaborator al ziarului «Daily Telegraph» a fost la generalul japonez Oyama, care dela reîntoarcerea sa din Mandjuria se bucură de deplină sănătate. Cât a vorbit cu colaboratorul, Oyama a fost foarte serios și modest, despre meritele sale n'a vorbit nimic. Ziaristul l-a întrebat:

— Care sunt învățăturile din rezelul ruso-japonez?

La această întrebare Oyama a răspuns serios, pe înțeles și în mod sărbătoresc următoarele:

— Acest rezel a fost cel mai dureros din timpul de acum. Omenimea n'ar trebui să facă rezel numai între împrejurări foarte grele, când de altfel nu se poate încunjura rezelul.

Oyama adevărat a vorbit contra rezelului.

— **Falliéres acasă.** Despre prezidentul republicii franceze, despre Falliéres, o foaie franceză publică unele lucruri familiare. Foaia respectivă voiește să arete, că Falliéres deși a ajuns să fie stăpân preste o întreagă țară, ori și cum și-a câștigat el învățătura mare, el a rămas pe lângă creșterea primită dela părinții săi de țărani, a rămas om simplu, dar de caracter. El păstrează obiceiurile aduse cu sine de acasă.

Se scoală foarte de dimineață, și îndată ia dejunul, ce e de tot simplu; o cafea sau un ceai și o bucată de pâine. Falliéres, ca multe femei elegante, nu dorește să fie gras, de aceea după săvârșirea afacerilor lui mai grabnice se duce la plimbare. După reîntoarcere cetește puțin apoi dejunează de nou în societatea familiei sale. Prânzul de asemenea e foarte simplu.

Nu-i doritor de pompă, de mărire, dar toate lucrurile lui sunt bine chipzuite. Cea mai mare parte a zilei o petrece cu afacerile țării, seara la orele opt deja e în pat.

— **Cinstea de ostaș.** Un rege din Northumberland numit Anlaff fiind lipsit de regatul său de cătră Athelstau, regele Saxonilor apuseni (West Saxonilor) își adună restul său de armată și merge să atace pe învingător. Cele două armate se întâlniră, și se preparau de luptă; Anlaff voind să știe cât de număroasă era armata și care era dizpoziția lagărului inamicului său, se prefăcu muzicant cu harpe și intra în lagărul inamic. Cântând în fața fiecărui cort, el ajunse la pavilionul lui Athelstau. Regele, încântat de muzica frumoasă pe care o ascultase, dăruie muzicantului o însemnată sumă de bani.

Anlaff disprețuind banii inamicului său îi îngropă în pământ înainte de a părăsi lagărul.

Aceasta deșteptă bănuiala unui soldat, care îl spionă și care apropiindu-se mai mult de el îl recunosc.

Pe dată ce-l văzu pe Anlaff depărtându-se, soldatul se prezintă la Athelstau și îi zise: «Sire, muzicantul, nu era altul de cât Anlaff, inamicul M. voastre!»

Trădătorule! de ce nu mi-ai spus acest lucru, când era în puterea mea? întrebă regele.

— «Tocmai că nu sunt trădător» răspuse soldatul; eu am servit în armata sa și am jurat să nu-l trădez nici odată; dacă a-și fi făcut-o, a-și fi fost în stare să tradez și pe M. Voastră; te sfătuesc numai, să-ți schimbi aranjamentul lagărului de luptă mai înainte de a se începe bătălia». Athelstan urmă sfatul soldatului și-și schimbă cartierul și prin asta își scăpă viața. În aceeași noapte trupele lui Anlaff năvăliră în lagărul inamic și uciseră pe toți câți fură găsiți în locul părăsit de Athelstan. B.

— **Emigrările.** Din țara noastră pe zi ce merge tot mai muți se pregătesc de drum și se duc în America, ca acolo să-și poată câștiga cu brațele lor tari, cele de lipsă pentru traiul vieții. Aici în țara noastră fericită domnia dela putere n'au lipsă de brațe tari, de muncitori harnici.

În săptămâna trecută au sosit în America o mie cinci sute doisprezece emigranți din țara noastră. Intre aceștia sunt 840 Unguri, 2087 Slovaci, 584 Sârbi, 736 Croați și 288 Români.

Verde foaie, izmă creață.

Foaie verde, izmă creață
Nevasta care-i iubeață,
Se scoală de dimineață
Cu vr'o două boabe 'n poală
Și-apoi strigă 'n gura mare:
Găli, găli găsculiță
Vin la neica măi badiță.

Foaie verde și o sipică
Und'te duci Dumitrică?
Peste Prut la ibovnică.
— Prutu-i lat și luntrea-i mică.
Și te 'neci măi Dumitrică.
— Nu mi-i frică de 'necat
Că știe murgul la 'notat,
Inoată ca pe uscat.
Pun'te murgule pe chept
Și mă scoate la bechet
Unde-s fete berechet.
Verde, verde trei nuele
Hora-i tot de tinerele.
Făcui și eu ochii roată
Și mi-am și ales o fată.

Verde foaie și-un lipan
Frumos cântă un cuculan
Din fluer și din caval
Și-l ascultă un căpitan
Ficioraș de Moldovean
Numai de șasesprezece ani.
Are o drăguță 'n deal.
Una 'n deal și una 'n vale;
A din vale ca o floare,
A din deal ca un păhar

Și să poartă cu tulpan,
Cu tulpan vișiniu
Omoară voinic de viu.
Și să poartă c'o rochiță
C'o rochiță chicățică
Largă'n poale strimță 'n șale
După gustul Dumitale.

Foaie verde trei măslina
Hai măi frați să trăim bine,
Că nu știi moartea când vine
Și voiu lăsa lumea vouă,
Și m'oiu duce 'n casă nouă,
Casă nouă de vecie
Cum îmi trebuiește mie,
Făr' de uși făr' de ferești
Numai cu negri pereți.

Foaie verde și-o opincă
Mă dusei colo pe luncă.
Toate plugurile-mi umblă,
Numai plugulețul meu
Îi bătut de Dumnezeu
Să fie pe gândul meu;
Să trag brazda dracului
Prin mijlocul satului
La ușa bogatului.
Bată-l vina de bogat
Toată iarna l'am rugat
Să-mi dea două-trei parale
Să-mi cumpăr mălai și sare
Să-mi scot copii din foame.
Vara verde și 'nverzit,
Iarna putred la pământ.
Pe cât codrul frunza 'și ține

Toti băeții trag acasă
La copii și la nevastă.

Verde foaie salbă moale
Neculai gura matale,
N'am vre-o două, trei parale.
Să trimet la Tinca 'n vale,
Că și Tinca-i bucuroasă
Să-și aibă de-amant în casă.
— Și mă cere mamă cere
— Cine dracu te mai cere?
— Și mă cere-un plugăraș.
Nu vreau mamă plugăraș;
Hrana plugărașului
E 'n vârful oticului
Toată ziua hăis și cea,
Sara n'are ce mănca.

— Și mă cere maică cere
— Cine focul te mai cere?
— Și mă cere-un cojocar
Nu vreau mamă cojocar;
Hrana cojocarului
Este 'n vârful acului;
Ace 'mpunge
Ace frânge
Mămăliga nu-i ajunge.

Foicica bozului
Pe malul Siretului;
Foicică, foaie, foaie
Inimioara mi-se 'ndoaie.
Paște murgul și nu tace
De parale nu-s ce-oiu face
Un fir paște, altul crește
Și nechezul îi sporește.

✓ — **Din America.** D'odată cu poesia pe care o publicăm, am mai primit și scrisoare pe care o dăm mai la vale, să vadă toți, pătimirile celor ce pleacă și lasă vatra strămoșească.

Iată scrisoarea:

Stimaților domni ai Redacției!

Mă rog să faceți bunătate să publicați aceste poezii căci aceste toate sunt adevărate. Aicea cu greu trește omul, și mult năcaz are cum am și eu, așa greu trebuie să muncească omul aicea, câtă ziua sue pământ cu căruța în vagon, sara când se lasă dela muncă așa e de tăbărit că nici cină nu îi trebuie de multe ori, se culcă, și doarme ca mort, până dimineța. Dimineța când se scoală abea se poate îndrepta de durerea spatelor, și de frânt cum au fost. Apoi și aceasta încă ni tare greu, aicea sunt mulți Spanioli, și nu cutezăm să zicem nimic către ei, că sunt foarte afurisiți, au niște prășchii și la prășchie are așa mare cuțit, și revolver, că de ar veni vre-unu în Ungaria, îndată l'ar prinde poliția, că ar zice că e vre-un Hărămbaș. Locuim aici în corturi ca țigani, și viața ne este în totdeauna în primejdie, căci nu ne trebuie mai mult, numai să vină un Spaniol să dea cu cuțitul ăla mare prin poneavă, sau sloboadă vre-o două trei gloanțe de revolver, prin poneavă.

Iată viața dela America. Să ferească Dumnezeu pe tot omul de America, eată s'au și întâmplat și aceasta că aicea au plecat vre-o patru români să-și caute lucru, apoi unu din ei a rămas înapoi, au venit doi Spanioli călări, unu de o latură unu de altă latură, și apoi au aruncat un ștreang la omul acela în grumaz, omul acela încă au fost foarte curagios, că îndată a scos cuțitu, a tăiat ștreangu și odată a scos revolveru și au slobozit câteva gloanțe între ei și aceștia au tulit-o la fugă.

La un drum de fer la lucru, earăși s'a întâmplat că au tăiat Spaniolii pe un om din Ungaria. Ștefan Sârbu (din Gattaia) Calle Florida 735, Buenos-Ayres.

— **Jucători de cărți.** În mijlocul Budapestei, în cafeneaua Lion de pe Andrassy-ut poliția a descoperit o bandă din 70 de inși, cari jucau cu cărți măsluite, jocuri oprite. Patru din bandă au fost îndată arestați iar cafegiul Knappe precum și mai mulți chelneri au fost dați în judecată.

— **Trupul lui Schmidt a fost aruncat în apă.** Din Petersburg se vestește: Inzula Bereșan, unde Schmidt și soții săi au fost decapitați, e pământul sfânt pentru toți Rușii iubitori de libertate. Se făcuse obiceiul, că călătorii de pe corăbii,

când trec de lângă această inzulă, își scot pălăriile de pe cap și cântă cântări revoluționare. Locțiitorul din Odessa, Caragosan a telegrafat ministrului afacerilor din lăuntru, că ar trebui dat îndrumări aspre, prin cari să se oprească călătoria pe această inzulă. Guvernul atunci a dezgropat corpurile lui Schmidt și a soților săi, și le-a aruncat în apă.

— **Bandit în haine de călugăr.** Din Kaposvár se vestește următoarele: În vara trecută se întâmplase, că Kovács Antal îmbrăcat în haine de călugăr a făcut mai multe furturi și înșelătorii în comuna Helesfa. Kovács a spovedit pe toți bătrânii satului și nu s'a mulțumit cu plata primită dela ei, ci a mai și furat de unde a putut. Cu două săptămâni mai înainte a fost prins în Sighisoara, și dat pe mâna poliției.

— **Pe picior slobod.** În zilele trecute a fost lăsat pe picior slobod din temnița din Sopron, un hoț cu numele Oroszlán Pál, care a fost pedepsit la 35 ani închisoare.

Își începuse meseria de hoț când era de 18 ani. Pentru fărădelegile lui era să fie pedepsit la moarte prin ștreang, dar de aceasta judecată l'a mântuit vârsta lui și astfel a fost pedepsit la douăzeci de ani închisoare. Din temnița a fugit. S'a apucat de nou de hoție și-a fost prins, pedepsindu-l de astă dată la cincisprezece ani închisoare. Acum a scăpat de robie și e bătrân, cărunt la cap, ca un om de omenie.

— **Hoțul Hennig a înebunit.** Hennig, vestitul hoț în sfârșit nu numai că a fost prins și dat pe mâna poliției, dar sufletul lui în urma faptelor rele săvârșite n'a mai avut liniște.

Făcătorul de rele, care n'a cunoscut milă, deja după ce a fost prins, voia cu tot prețul să-și câștige iarăși libertatea, dar înzadar. Când a fost pertractarea, a voit cu tot felul de minciuni să ducă în rătăcire pe judecători. Când însă a văzut că toate acestea nu folosesc, și când în fața documentelor a trebuit să recunoască, că e vinovat, îndată și-a schimbat purtarea. La început s'a purtat ca un om sălbatic, se trânteste de pământ, lovește, mușcă, sparge tot, ce-i ajunge în mână. Medicii zic, că nu e cu mîntea întreagă, e un nebun primejdios.

— **«Arieșana» institut de credit în Turda pentru scopuri culturale și de binefacere.** Direcțiunea institutului a votat din cuota destinată pentru scopuri culturale și de binefacere 771 cor. pe anul 1906. Din suma aceasta împărțind anticipativ 171 cor., restul de 500 cor. l-a distribuit în modul următor: Școlii elementare gr.-cat. române din Turda-veche 170 cor.; școlii elementare gr.-or din Turda-veche 100 c.; tractului protopopesc al Turzii pentru procurarea

de școlare pe seama elevilor mizeri dela școlile române gr.-cat din acest tract 100 coroane; pentru edificarea bis. rom. gr.-cat din Aiud emporiul comitatului Alba-Inferioară 50 cor.; despărțământul Turda al «Asociațiunii pentru literatură rom. și cultura pop. rom.», ca premiu prelegeri economice 50 cor.; mesei stud. universitari români din Blaj 30 cor.; reuniunii meseriașilor români din Turda 30 cor.; mesei stud. dela institutele de învățământ române gr.-cat de ambe sexe din Blaj 20 cor.; fondului creat pentru edificarea unui spital studentesc român gr.-cat. de ambe sexe din Blaj 20 cor.; reuniunii de lectură a femeilor române din Turda 20 cor.; fondului pompierilor opidani din Turda 15 cor.; fundațiunii «Iuliu Bărdossy» pentru elevii școlii române gr.-cat din Turda-veche 10.10 cor. și halei de vânzare a meseriașilor români din Sibiu 5 cor.

— **Timp de iarnă în Aprilie.** În întreaga țară s'a simțit în zilele de Aprilie de până acum, frig puternic, — în multe locuri și zăpadă — ce a pricinuit multă stricăciune pomilor, cari erau mai toți înfloriți. Din Zimony se vestește, că acolo a fost mare ger, în urma căreia pomii înfloriți au înghețat. În ziua următoare a fost un viscol cu ninsoare ce a acoperit pământul cu atâta zăpadă, încât poți să te saniezi.

— **523 vagabunzi.** Foile din Budapesta aduc știrea, că făcând poliția d'acolo alaltăieri o cercetare prin oraș, a găsit nu mai puțin de cât 523 vagabunzi, oameni tineri și mai bătrâni, bărbați și femei fără nici un căpătău. Au fost prinși cu acest prilej și o mulțime de răufăcători și osândiți pe care poliția îi căută de mult.

Bine stă capitala și reședința Țării Ungurești.

— **Invitare.** Corul vocal gr.-or.-rom. din Ghilad invită cu toată stima la Concertul împreună cu dans ce să va aranja Luni în 316 Aprilie 1906 (a doua zi de paști) în sala școlii conf. gr.-or.-rom. de băeți. Prețul de intrare: Locul I. 1 cor. Locul II, 50 fil. Loc de stat 60 fil. Venitul curat de destinat fondului corului. Inceputul la 8 nre seara. Contribuiri și oferte marimonioase se primesc mulțumită și să vor publica.

— **Două ceasornice.** Un ceasornic de buzunar tăcăe de 17.160 ori într'o oară, prin urmare de 411.840 într'o zi și de 150.321,600 ori într'un an. Un ceasornic bun și bine îngrijit poate merge exact chiar o sută de ani și în acest caz face 15.032.160.000 tăcăituri. Ceasornicul este făcut din metal tare, dar există o altă mașină minunată, făcută din o materie moale și bate de vr'o 5000 ori pe oară, 120.000 ori pe zi și de 43.800.000 ori într'un an. Și aceasta durează — deși foarte rar, — câte o sută de ani.

Bate murgule pe dungă
Pân' la puica de m'alungă
Bate murgule pe scară
Pân' la puica mea d'aseară;
Bate murgule prin tină
Să-mi văd puica pe hodină,
S'o desmerd când vrea să doarmă
Să pui mână'apoi pe armă
Să-mi scap frații din robie
C'asa zău îmi place mie.

(Auzite în Dobrogea.)

Coatucerna.

Poezie jalnică.

Din patimile emigranților cari călătoresc la America.

De Ștefan Sârbu din Gătăja.

Frunză verde lemn uscat,
Din Brema când am plecat
Pe oceanul cel turbat,
Frunză verde de pe vie,
Mânci-o focul lăcomie,
Pleacă omul și nu știe.
Pleacă bine sănătos,
Ca să-și facă bani frumoși,
Dară banii săracii,
Până apuci a-i întâlni
Și în palmă a-i primi
Crunți-s Doamne de nu ști.
Și pământu-i 'ncunjurat,
Tot în apă înecat.
Când vezi oceanul cel mare,
Te cuprinde un dor ș-o jale.
Cine vrea să se spășească,
La America pornească.

Dar când te sui pe vapor,
Vai Doamne te iau fiori,
Când vezi apa sărind tare,
Te cuprinde frica mare.
Oamenii de pe vapor,
Vai cum se topesc de dor.
De dor și de supărare,
Că se duc în depărtare.
Foae verde ca earba,
Rău mă doare inima,
Că mo blăstămat maica
Să umblu în țări străine,
Unde nu cunosc pe nime.
Săracă inima mea,
Jalnică 'i Doamne și rea,
Că-am lăsat patria mea,
Am plecat pe apă lată,
Lată și înspumegată.
Te uiți în ori care părți,
Tot apă turbure vezi.
Turbure și mișcătoare,
Te doboare din picioare.
Te duci să te pui pe pat,
Tot ținându-te de cap.
Apă verde, vinăție
M'ai mâncat inima mie.
Cum se mână pita bună,
Că am mers pe tine-o lună.
O lună și două zile.
Până mi-am eșit din fire.
Foae verde de bujor,
Mâncate-ar focul vapor,
Cum aș trece apa 'n zbor.
Să nu mă mai duc pe tine,
Să-mi mânci inima din mine.
Frunzuliță măr frumos,

Am fost tare sănătos.
Dar de când călătoresc,
Din zi în zi mă pălesc.
Și din zi puterea 'mi pere,
De jelia patriei mele.
Când de-acasă am plecat
Draga cu prunci am lăsat.
Pruncii mei cei mititei,
Doamne drag mi-a fost de ei.
Odată văzând și eu
Că pleacă lumea mereu
Pusei gând să plec și eu
Și mereu m'am pregătit,
Ciasul plecării-a sosit.
Fără ca să socotesc,
Și de rău să mă păzesc.
Când de acasă am plecat,
Cu soția m'am iertat,
Și pruncii i-am sărutat,
Și din gur' am cuvântat,
Eartă-mă, soția mea,
Poate nu ne-om mai vede!'
Ști-va bunul Dumnezeu,
Mai vedea-oi satul meu,
De când aici am venit,
Clopote n'am auzit,
Nici pe popa să slujiască,
De când am plecat de acasă.
Dulce-i satul și plăcut,
Și țara unde am crescut,
Doamne, dă-mi un ajutor,
Ca pe aicea să nu mor.
Să nu fiu de pomenire,
Prin aceste țări străine.
America țară vestită,
Nu ai mai fi fost găsită.

Ar crede omul, că această mașină, fiind făcută dintr-o materie moale, s'ar uză cu mult mai repede; și cu toate acestea nu e așa. Fiecare om poartă această mașină cu sine și-i simte mereu bătaile, — este inima omului.

— **Scandal cu niște actrițe.** «Magyar Szó» aduce amănunte despre un mare scandal dela teatrul popular (Népszínház) din Budapesta. Intre actrițele angajate să joace la acel teatru directorul Vidor are vre-o 20 femei (cele mai multe tinere și frumoase) cari n'au jucat nici odată, căci nici nu sunt pentru această treabă, ci drăguțe de ale magnaților.

Iată cum se risipește banii țării: plătind din dări greu strîns drăguțele păcătoșilor magnați.

— **Necrolog.** Subscriși cu inimă plină de durere aducem la cunoștință, că *Emil Constantin Popovits* stud. de cl. IV. gimn. fiu iubit și frate după împărțirea sfintelor Saine si-a dat nobilul seu suileț Preatotputernicului în frageda-i etate de 15 ani în 4 Aprilie st. n. a. c., la 1 oară noaptea.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza spre eterna odihnă — dela locuința de sub numărul 12 Strada Ritoók Zsigmond — în 5 Aprilie st. n. a. c. la orele 4 d. a. după ritul bisericii gr.-ort. române.

Oradea-mare, 4 Aprilie 1906.

Să-i fie somnul ușor și memoria binecuvântată. Văduva *Gabriela Dr. Popovits n. Rozvány* ca mamă. — *Gavriil Popovits și Dr. George Popovits* ca frați. — *Irina Popovits și Gabriela Popovits* ca surori.

— **O plăcută surprindere de sfintele Paști** este fără îndoială o poliță de asigurare pe viață în favorul soției, a copiilor, a rudeniilor, sau pentru amici, la cari ține tot omul de bine.

Și pentru donațiuni filantropice, la biserici, școli etc. prin o asigurare a vieții se poate ajunge pe calea cea mai ușoară la un capital respectabil. În privința aceasta atragem atențiunea onoraților cetitori, recomandând institutul de asigurare «Transilvania» din Sibiiu.

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner și Fleischer, Pécs.** În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3:30—4:40—6:00 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. *Leichner și Fleischer, Arad, Szabadság-ter 17 Telefon 475.*

Mulți bărbați ai omorît,
A neveste-ai văduvit,
Și pruncuți ai părăsit.
Vai doriiți mei copii,
Și dorita mea soție,
Dulce din căsătorie.
Vă rugați la Precești,
Cât ziua atât noaptea,
Să mai vin în țara mea.
Frunză verde de bujor,
Cine n'a fost pe vapor,
Acela nu știe de dor.
Cine n'a trecut marea,
Nu știe ce-i boala grea.
Treptele dela vapor,
Ne-au rupt inima de dor.
Apoi marea puturoasă,
Ne-au pus betesug în oasă.
Până-i lumea nu mai iasă.
Frunzuliță, lemn uscat,
Când din Brema am plecat,
Mulți am fost la numărât,
Două mii fără copii,
Să ferească Dumnezeu,
Chiar și pe dușmanul meu,
De câte am pășit eu.
Frunză verde bosioc,
Ardere-ai Bremen în foc.
Tu pe mulți aduci la tine,
Și îi depărți în țări străine,
Frunză verde foae lată,
Iartă mamă iartă tată,
Că destul ne-ai învățat,
Și tot nu v'am ascultat.
De noi v'am fi ascultat,
De-atâta rău n'am fi dat.

— **Fluidul Universal.** Cel mai nou esenț pentru alinarea durerilor și frecarea corpului e *Fluidul Universal*, (esenț din flori mirositoare). Se folosește la junghiuri, reumatism, la dureri de oase, de dinți și de cap, acest esenț e recomandat de toți medicii, reînnoește și întărește atât mușchii, cât și nervile obosite.

Prețul unei sticle de un deci e 1 cor. 50 fileri, dacă procurăm 3 sticle speșele de postă nu se socotesc. 1 sticlă mică de probă costă 40 fil., 6 sticle mici constau 3 cor., iar 12 sticle constau 5 cor. Speșele de postă nu se socotesc.

Sticle de cele mici, de probă, pe lângă trimiteră unei mărci de 20 fil. fără speșe, la învoire trimite unicul pregătit de «Fluid Universal». *Apotheca lui Coloman Skribanek*, la crucea roșie. În strada Holló și în colțul străzii Hunyadi.

Magazin principal în Budapesta la farmacistul *Török József* în Király utca 12 și Calea Andrássy nr. 26, precum și în mai multe farmacii.

— **Wolf J.**, pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minoriiilor).

— **O firmă veche renumită.** De 50 de ani stă deja firma în genere cunoscută și renumită lui *Franț Johan Kwizda* furnisor de curte și apotecar cercual în Korneuburg. Cele trei produse principale ale sale: pravul de albine alui Kwizda din Korneuburg, fluidul întăritor Kwinda și legătura de bandaj patentă Kwizda, de gume pentru cai se bucură de mare trecere și folosință generală. Catalogul firmei este foarte bogat în ilustrațiuni și cu multă competență întomit și poate folosi mult proprietarii de cai și cultivatorilor de albine. Firma trimite cataloage bucuroși ori cui dorește gratis și franco.

Economie.

Arad, 6 Aprilie 1906.

Insoțire de cozum. În comuna Bârseul de sus din Sălăgiu, s'a înființat o însoțire creștină de conzum și valorizare. Din raportul publicat în «Gaz. de Dum.» luăm știrea, că însoțirea s'a alcătuit ca aparținătoare, ca membră a Centralei însoțirilor creștine din Budapesta. Președintele însoțirii a fost proclamat vrednicul fruntaș *Andrei Cozma*, directorul bancii «Silvania», iar în direcțiune au fost aleși fruntași români din comună și jur.

În același raport cetim, că astfel de însoțiri, aparținătoare Centralei însoțirilor creștine din Budapesta, s'au mai înființat și sunt în plină activitate în româneștile comune: Băsești, Ardihat, Asnagiul-de-jos, Tămaia, Ardușat, Borlești și Pomi. Sunt pe cale de a se înființa încă în comunele Sălșig, Asnagiul-de-sus și Bârseul-de-jos.

Raportul încheie cu cuvintele: «Deci codrul se deșteaptă» iar eu exclam: «Deșteaptă-te Române!»

Cu bucurie ne asociem și noi la însuflețirea raporului și suntem mândri, că idea însoțirilor a cucerit teren bogat în mijlocul fraților Sălăgeni.

Ca să avem însă deplină icoană a realei situații, amintim, că altă centrală de însoțiri pentru conzum și valorizare, «Hangya» din Budapesta, în decursul anului 1905 a înființat 110 însoțiri nouă, dintre care o mare parte au fost alcătuite în comunele românești. Mai nou «Hangya» a alcătuit însoțiri de conzum și valorizare și în comunele românești: Cugir, Crasna, Găloș-petri, St.-Miclăuș, Cucerdea, Bodoc, Mălăș și altele.

În același timp Centrala însoțirilor săsești *Reifen*, cu sediul în Sibiiu și sub protecția băncii săsești «Allgemeine Sparcassa», a înființat peste o sută însoțiri pe sate, dintre cari foarte multe sunt sate cu mulți sau chiar în majoritate locuitori români. Amintim că s'au făcut însoțiri de conzum în Alțana, Săsăuși, Nocrich și alte multe.

Știm apoi că Centrala însoțirilor de credit din Budapesta, fondată pe temeiul legii speciale dela 1898, are o mulțime de însoțiri de credit și pe satele românești. În fiecare comitat găsim astfel de însoțiri.

Când vedem, că însoțirile străine prin teren chiar și în satele românești ni se impune și nouă datorită să ne așternem pe lucru din resputeri și fruntașii nostri să ia conducerea în această privință întemeind ei institute, din a căror roade poporul să aibă foloase.

Fruntașii români să nu lase ocazia, de a alcătui centre, cari să aibă de țintă înființarea de mici însoțiri pe sate. Ni se umple inima de bucurie, când ne sosesc epistole dela țărani nostri, în cari ne spun, că vreau să înființeze astfel de însoțiri și ne doare când vedem, că glasul lor nu prea are răsunet.

N'avem noi lipsă de tutoratul nimăru. Putem să facem și din spriginul nostru, numai voie să fie.

Fruntașii să se pună deci pe lucru, și să nu lase încătușat acel popor ce dorește înaintare și propășire.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 5 April.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16:63—16:64
Secară pe Aprilie	13:50—13:52
Orz pe Aprilie	15:90—15:92
Cucuruz pe Mai	13:48—13:50
Grâu de toamnă pe 1906	16:62—16:64

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16:62—16:64
Secară pe Aprilie	13:38—13:40
Ovăs pe Aprilie	15:48—15:50
Cucuruz pe Mai	13:36—13:38
Grâu de toamnă pe 1906	16:58—16:60

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 kgr.	Cor. 15:50—15:60
« 79—100 «	«
Secară: 100 «	12:20—12:30
Orz: 100 «	13:50—13:60
Ovăs mercantil 100 kgr.	14:10—14:20
« cernut 100 kgr.	13:30—13:30
Cucuruz nou 100 «	13:20—13:30
« vechiu 100 kgr.	«

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
« « mic	« 160.—
« brut « mare	« 156.—
« « mic	« 158.—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 kgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Posta Redacției.

Ingânduratul, Budapesta. Petiția — fără timbru — se face către conzistorul din Sibiiu.

Posta Administrației.

H. M. în M. Două coroane pe Martie 1906.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

AVIS!

E de vânzare 5 vii în hotarul Măderatului, cari sunt în stare bună. Doritorii cari voesc a cumpără să se adreseze la I. Popescu, notar în Magyarád, unde se poate cumpără și vin. Tot acolo se află și vase pentru vin.

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Șirianu	Cor. 2.—	plus 10 fl. porte
„Povestiri și schițe“ de S. Secula	1.—	5 „ „
„Nuvele“ de Emil Zola	Cor. 0:40	5 „ „
„Școlarul declamator“	„ 0:50	5 „ „
„Stropi de roaună“	„ 1.—	10 „ „
„Aur“ Const. Hodoș	„ 1:50	10 „ „
„Telegrame“ farză în 8 acte	„ 0:30	3 „ „
„Amicul Poporului“ T. Vuculescu	„ 1.—	10 „ „

I. G. EREMIE

prăvălie de delicatose în Braşov.

Oferează următoarele
articole pentru post:

Iere roşii, moi, I-a calitate	1 Klgr.	2·20 flor.
» » tescuite	1 »	1·10 »
» » negre, Caviar, moi, I-a calit. bob întreg,	1 »	15.— »
» » » Caviar, II-a calit.	1 »	10.— »
Masline mari de Vollo	1 »	—·68 »
» Trille, mijlocii	1 »	—·44 »
» Halva, I-a calitate	1 »	—·90 »

ŞI BRÂNZETURILE URMĂTOARE:

Ementhaler, I-a calitate	1 Klgr.	1·25 flor.
Cascaval	1 »	—·75 »
Brânză în salamuri	1 »	—·80 »
» de burduf, I-a calitate	1 »	—·75 »
» » » H-a	1 »	—·50 »

şi tot felul de brânzeturi, precum şi conserve de Humari

şi cel mai mare depozit de Portocale (Orange) şi carfiol
din Italia — — — — — Pachetarea franco

Somn, Salau, ceğă, scrumbii proaspete în fiecare zi.

Se primeşte un ucenic, care a cercetat cel puţin 2 clase
gimnaziale sau reale.

Cu stimă: **I. G. Eremie.**

Expositură în Toracul-mic.

Filială în Buziaş.

„TIMIŞIANA“

institut de credit şi economii
societate pe acţii în Timişoara.

Anul întemeierii 1885. Depuneri : : Cor. 2.000.000.
Capital de fond Cor. 560.000. Fond de rezervă Cor. 150.000.

Primeşte depuneri spre fructificare şi dă
deponenţilor 4½ %, după depuneri peste
20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5% in-
terese netto. Darea de venit după capita-
lele depuse o plăteşte institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica şi se plă-
tesc fără abdicere. Depuneri şi ridicări se pot face
pe cale postală, şi se expediază franco.

Esecomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite ipotecare
precum şi amortizaţionale în modul cel
mai culant.

Direcţiunea institutului.

Asigurări contra focului: case,
bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE .

„TRANSSYLVANIA“

primeşte oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichiş, Bihor, Cenad, Caraş-Severin, Timiş
şi Torontal, — şi le efeptuesce pe lângă cele mai
favorabile condiţiuni:

1. In ramul vieţii: capitale cu termen fix, rente,
zestre pentru fetiţe, capital de întreprindere pentru feciori,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din
urmă dela 50—100 cor. se plătesc la moment in ziua
morţii întemplate;

2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobile,
mărfuri, produse de câmp ş. a.;

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, halne,
reoviste ş. a. prin spargere;

4. Contra grădinei: grâu, secară, orz, cucuruz,
ovés, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, hîmel,
naiceţuri, tabac ş. a.

Desluşiri se dau şi prospecte se pot primi la
agenturile noastre locale şi cercuale mai în fie-
care comună şi direct prin

Agentura
principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 890.

Asiguraţi contra grindinei: cucuruzul,
grâul, secară, ovésul şi toată economia!

Asiguraţi: viaţa, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul
morţii, spese de înmormântare!

Asiguraţi contra furăturilor prin spargere:
bani şi tot ce aveţi de preţ!

Anunţ!

Am onoare a aduce la cunoştinţă că am deschis în
Arad. — strada lemnului (Fa-utoza) — No. 1.

o fabrică de maşini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunind de mijloace îndestulătoare şi sprjinit pe experien-
ţele mele extinse făcute în

o o **Austroungaria, Germania şi America** o o
mă aflu în plăcuta poziţie a produce şi servi pe onoratal public
o o o cu tot felul de maşini agronomice o o o
din material de prima clasă şi pe lângă pre-
o—o—o **ţurile cele mai avantajoase.** o—o—o

In special fabric, diverse maşini de sămănat, secerat, stăra-
mătoare de cucuruz, maşini de săpat, de tăiat nutreţ la vite, ciururi,
pluguri (Şeitana), prese de vin, pompe precum şi alte articole de piv-
niţarie şi instalaţiuni de mori, joagăre şi şigliării mică şi mari, după
cele mai moderne şi mai practice sisteme recunoscute in branşele
maşinăriilor sus numite.

Procur, mijlocind preţurile cele mai avantajoase, maşini de
abor şi treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz,
garantând totdeodată, atit de construcţiunea maşinilor cât şi de ma-
terialul cel mai bun.

Efectuez totdeodată lucruri de lăcătuşerie şi tot felul de re-
paraturi de maşini,

cu preţuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o şi prompt. o—o—o—o—o—o

